

Đảm bảo tuyển dụng công bằng Kết quả ILO đã đạt được?

Quy trình tuyển dụng chỉ công bằng khi được thực hiện trong khuôn khổ pháp luật và phù hợp với các Tiêu chuẩn Lao động Quốc tế, nhưng quan trọng hơn cả là khi quy trình đó tôn trọng quyền con người.

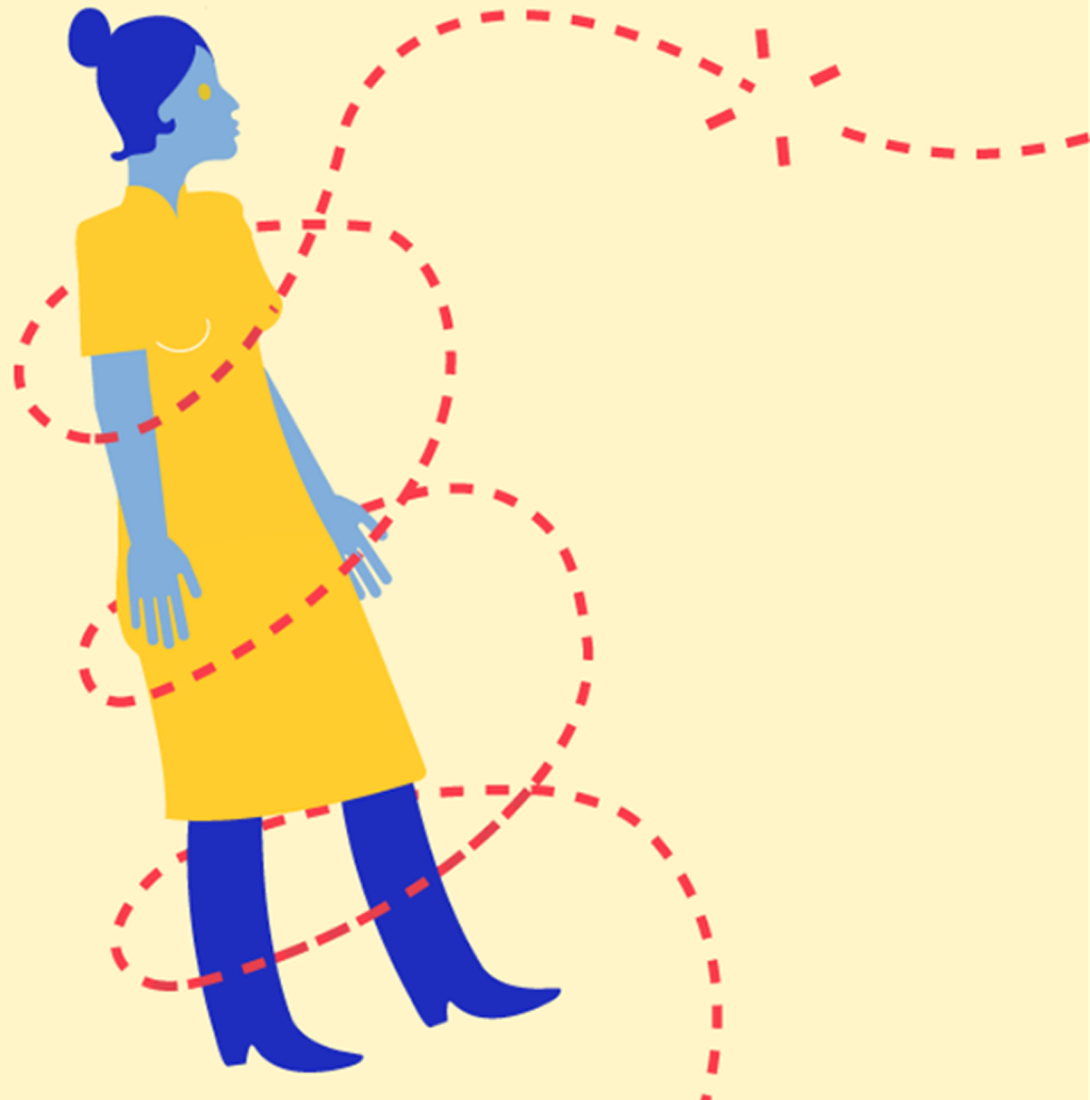
Được xây dựng từ kinh nghiệm hoạt động sâu rộng của ILO về cải thiện di cư lao động và phòng chống lao động cưỡng bức, Sáng kiến Tuyển dụng Công bằng đã được khởi xướng vào năm 2014 nhằm bảo vệ người lao động khỏi bị lạm dụng và bóc lột, đồng thời đáp ứng nhu cầu của thị trường lao động.

Nhân dịp ILO khởi động giai đoạn hai của Sáng kiến Tuyển dụng Công bằng, hãy cùng tìm hiểu xem sáng kiến này giúp cải cách pháp luật và thực tiễn tuyển dụng trên toàn thế giới và cải thiện cuộc sống của người lao động như thế nào.

► Sáng kiến Tuyển dụng Công bằng dựa trên 4 trụ cột:

1. Chia sẻ kinh nghiệm toàn cầu về quy trình tuyển dụng trong nước và quốc tế
2. Cải thiện pháp luật, chính sách và thực thi nhằm thúc đẩy tuyển dụng công bằng
3. Thúc đẩy những thực hành kinh doanh công bằng
4. Trao quyền và bảo vệ người lao động

► Trụ cột 1

Chia sẻ kinh nghiệm toàn cầu về quy trình tuyển dụng trong nước và quốc tế

Xóa bỏ những chi phí tuyển dụng mà người lao động phải trả là bước quan trọng nhằm đảm bảo tuyển dụng công bằng

Lao động ngày càng phải đối mặt với những chi phí kinh tế và xã hội cao khi đi làm việc ở nước ngoài. Những chi phí này phát sinh từ các quy trình tuyển dụng quốc tế không rõ ràng, và trong quá trình đó, người lao động – đặc biệt là những lao động có kỹ năng thấp – phải chịu những khoản phí lớn. Một bước quan trọng nhằm giảm các phí tuyển dụng là phải hiểu và tính toán được chi phí thực tế mà lao động phải trả khi họ tìm kiếm việc làm ở nước ngoài.

ILO và Ngân hàng Thế giới đã xây dựng một phương pháp đánh giá các khoản chi phí mà lao động phải trả -- đây là phương pháp lần đầu tiên được xây dựng và mang tính chính xác cao.

Báo chí đóng vai trò quan trọng giúp nâng cao nhận thức

Báo chí có tiếng nói mà nhiều người lao động không có. Họ có thể đưa ra ánh sáng những hành vi lạm dụng, vi phạm quyền con người cơ bản và quyền lao động.

Cùng với các nhà báo và các giảng viên giàu kinh nghiệm, ILO đã xây dựng một bộ công cụ nhằm giúp các nhà báo đưa tin chính xác, đảm bảo tôn trọng và có đạo đức về lao động cưỡng bức và tuyển dụng công bằng. Công cụ này hướng dẫn các nhà báo đưa tin về những trường hợp đối xử tồi tệ với lao động nhưng không hạ thấp nhân phẩm và đổ lỗi cho người lao động, mà ngược lại, tôn trọng tiếng nói và cơ quan đại diện cho họ.

Trụ cột 2

Cải thiện pháp luật, chính sách và thực thi nhằm thúc đẩy tuyển dụng công bằng

Hướng dẫn toàn cầu về tuyển dụng công bằng, phí tuyển dụng và các chi phí khác

Những nguyên tắc chung và Hướng dẫn Thực hành tuyển dụng công bằng là một tài liệu hướng dẫn được quốc tế công nhận có mục tiêu cải thiện các quy định và cách tiếp cận nhằm thúc đẩy tuyển dụng công bằng và việc làm thỏa đáng.

Tài liệu Những nguyên tắc chung hướng dẫn cho các tổ chức quốc tế, các nhà lập pháp quốc gia và các đối tác xã hội cách thức đảm bảo tuyển dụng công bằng. Tài liệu này áp dụng cho cả tuyển dụng trong nước và tuyển dụng đi làm việc ở nước ngoài. Tài liệu Những nguyên tắc chung đưa ra định hướng cho tất cả các cấp, trong khi Hướng dẫn thực hành đề cập đến trách nhiệm của các tác nhân cụ thể trong quá trình tuyển dụng.

Một định nghĩa rõ ràng về phí tuyển dụng và các chi phí liên quan khác

Sau khi thực hiện một nghiên cứu chuyên sâu trên toàn cầu và trao đổi và đàm phán với các chuyên gia tại một cuộc họp ba bên, ILO đã thông qua một định nghĩa toàn diện áp dụng cho cả tuyển dụng trong nước và tuyển dụng quốc tế.

Định nghĩa này cho phép các chính phủ và khu vực tư nhân xây dựng hay cải thiện chính sách và khuôn khổ của mình và ghi nhận nguyên tắc người lao động không phải trả bất kỳ phí hay chi phí nào liên quan đến tuyển dụng, dù là trực tiếp hay gián tiếp, một phần hay toàn bộ.

Nghiên cứu đã rà soát 99 chính sách và phát hiện rằng:

- Phần lớn các chính sách nghiêm cấm áp các loại phí cho người lao động (63 chính sách); chính sách này áp dụng cả đối với tuyển dụng trong nước và tuyển dụng đi làm việc ở nước ngoài (44 chính sách)
- 36 chính sách quy định phí và các chi phí khác có liên quan.
- 27 nước có định nghĩa đầy đủ hoặc định nghĩa một phần về phí tuyển dụng và các chi phí khác có liên quan
- 66 nước có quy định pháp luật về xử phạt đối với các hành vi vi phạm chính sách về phí và các chi phí khác có liên quan.

Áp dụng những tiêu chuẩn phổ quát về tuyển dụng công bằng

Các Tiêu chuẩn Lao động Quốc tế, Các nguyên tắc chung của ILO và định nghĩa của ILO về phí tuyển dụng và các chi phí khác có liên quan đã và đang được áp dụng trong nhiều bối cảnh khác nhau nhằm cải thiện quy định về tuyển dụng.

Việt Nam

Luật người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng sửa đổi năm 2020 đã cải thiện các biện pháp bảo vệ trên cơ sở pháp luật cho lao động di cư. Các điều khoản này bao gồm:

- Hướng tới mô hình tuyển dụng “không thu phí” bao gồm cả loại bỏ các phí môi giới mà người lao động di cư phải trả cho công ty tuyển dụng.
- Đặt mức trần cho các phí tuyển dụng và các chi phí liên quan khác (sẽ được quy định trong các văn bản dưới luật vào năm 2021).
- Nghiêm cấm quảng cáo gian dối dẫn đến việc lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài bị rơi vào hoàn cảnh di cư bất hợp pháp, buôn bán người, bóc lột, cưỡng bức lao động và các hành vi bất hợp pháp khác.
- Lao động được đơn phương thanh lý hợp đồng trong trường hợp bị đe dọa, quấy rối tình dục, ngược đãi hay cưỡng bức lao động.
Tiến tới nguyên tắc dịch vụ việc làm công được cung cấp miễn phí (trong Công ước số 88 của ILO).
- Đưa ra định nghĩa về phân biệt đối xử và cưỡng bức lao động.

Trụ cột 4

Trao quyền và bảo vệ người lao động

Trên toàn cầu, ILO đã và đang nỗ lực giúp phát triển những nguồn lực mới và tăng cường năng lực tiếp cận của các đối tác đối với người lao động nhằm trao quyền và bảo vệ người lao động.

Dưới đây là một số ví dụ về việc triển khai Sáng kiến Tuyển dụng Công bằng tại địa phương.

Nền tảng tư vấn tuyển dụng

Trung tâm hỗ trợ lao động di cư

Tác nhân thay đổi trong cộng đồng

Giúp người lao động thực hiện quyền được tổ chức

Tuyển dụng công bằng là giấc mơ có thật!

Những việc ILO đã làm cho thấy hoàn toàn có thể thực hiện được tuyển dụng công bằng khi tất cả các tác nhân cùng nhau đảm nhận vai trò của mình.

Nhưng chúng ta vẫn còn việc phải làm. Giai đoạn tiếp theo của Sáng kiến Tuyển dụng Công bằng (giai đoạn 2, 2021 – 2025) đặt ra mục tiêu đảm bảo những thực hành tuyển dụng trong nước và tuyển dụng đi làm việc ở nước ngoài phải dựa trên các tiêu chuẩn lao động, được xây dựng thông qua đối thoại xã hội và đảm bảo bình đẳng giới. Trong khi đó, những mục tiêu nhất định vẫn được duy trì, có nghĩa là các thực hành tuyển dụng phải:

- Minh bạch và được quản lý, giám sát và thực thi hiệu quả
- Bảo vệ quyền lợi của mọi người lao động bao gồm cả các nguyên tắc và quyền cơ bản trong lao động và ngăn chặn buôn bán người và cưỡng bức lao động
- Phổ biến và đáp ứng hiệu quả các chính sách việc làm và nhu cầu của thị trường lao động.

Thông tin liên hệ

Văn phòng ILO tại Việt Nam,
Tòa nhà Xanh Một Liên Hợp Quốc,
304 Kim Mã, Hà Nội, Việt Nam

Điện thoại: +84 24 38 500 100
Fax: +84 24 37 265 520
E-mail: hanoi@ilo.org